

Güneşte, 2023 hedefleri revize edilerek, 10 bin MW'a çıkmalı

Doç. Dr. MUSTAFA TIRIS

Güneş Enerjisi Sanayicileri
ve Endüstrisi Derneği (GENSED)
Başkan Yardımcısı

Türkiye, Avrupa'da güneş enerjisinden elektrik üretme potansiyeli açısından en iyi iki ülkeden biriyken, faydalanma oranları açısından en sonlarda yer alıyor. Bu durum, bir yönüyle güneş enerjisi kullanımında çok geç kalmış olduğumuzun göstergesi olmakla birlikte diğer taraftan kurulum potansiyelinin büyüklüğünü de gösteriyor. Güneş Enerjisi Sanayicileri ve Endüstrisi Derneği (GENSED) olarak, 100 ila 200 bin MW gibi teknik ve teorik kapasite vermekten ziyade, kısa ve orta vadeli hedeflere yoğunlaşmanın önemli olduğuna inanıyoruz. Türkiye'nin 2023 yılında en az 10 bin MW'lık güneş kurulum gücü ve yıllık 500 MW'lık bir kurulumu hedeflemesi gerekiyor. Yatırıma halen açık olan tek alan lisanssız kurulumlar. Lisanslı öncü yatırımların ise 2015 yılı sonunda başlayacağı öngörüülüyor. Şu anda geçici kabul yapılmış santral büyüklüğümüz 35 MW. Almanya gibi güneş enerjisi potansiyeli bizden çok düşük bir ülkedeki kurulum miktarı 35 bin MW'ı aştı. Bu durumda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın 2023 hedefi olarak belirlediği 3 bin MW'ın en kısa sürede en az 10 bin MW ile revize edilmesinin gerektiği açıkça gösteriyor.

Türkiye, 2023 tarihine kadar en az 10 bin MW güneş santral yatırımını tamamlamalı. Kurulu gücümüzün en az yüzde 10'u güneş enerjisinden sağlanmalı. Bununla ilgili trafo ve iletim hattı altyapıları hızla tamamlanmalı. Bu yatırımın toplam tutarını bugünkü maliyet değerleri ile 10 milyar euro boyutunda. Ancak, güneş enerjisi kurulum maliyetleri her geçen yıl azalmakta, birim kurulumdan elde edilen elektrik miktarı da her geçen yıl artıyor. Bu değerlere ulaşıldığında, Türkiye enerji ve çevre açısından birçok sorunu çözmüş olacak, enerji ithalatı için ödediği döviz miktarı azala-

cak, enerji açısından dışa bağımlılığımız makul seviyelere düşürülecek, onbinlerce kişiye bu alanda istihdam sağlanmış olacak.

Temel sorunlar ikiye ayrılıyor

Türkiye'deki güneş enerjisi yatırımlarını ve yaşanan temel sorunları iki kısma ayırmak gerekir. Bunlardan ilki lisanslı güneş enerjisi yatırımlarında yaşanan sorunlar. Lisanslama süresinin uzunluğu, devlet kurumları arasındaki koordinasyon zayıflığı, başvuru için ölçüm gerekliliği, farklı kurum ve yerel yönetimlerin uyguladığı farklı bürokratik engeller, yarışma kapsamında ödenen/ödenen yüksek bedeller, yeni lisans kotalarının ve bağlantı bölgelerinin henüz yayınlanmaması olması. İkinci kısım ise lisanssız güneş enerjisi yatırımlarını kapsıyor. İmar izinlerindeki belirsizlik ve uzun süreler, trafo merkezlerindeki çok sınırlı kapasiteler, iletim hatlarındaki yetersizlikler, elektrik dağıtım şirketlerinin bir kısmının aynı zamanda yatırım ve kurulum tarafında çalış-

Türkiye, 2023'e kadar en az 10 bin MW güneş santral yatırımını tamamlamalı. Kurulu gücümüzün en az yüzde 10'u güneş enerjisinden sağlanmalı.

ması nedeniyle haksız rekabet, lisanssız başvurusu yapan şirketlerden teminat alınmaması nedeniyle oluşan şişkinlik ve 'çantacılığa' açık bir alan olması dikkat çekiyor. Bunların dışında, finans kuruluşlarının bu alana yeni girmesi nedeniyle yeterli ve uygun şartlarda finansman temini de birçok yatırımcı için zor. Bu sorunların çözümü için yatırımcıların önündeki bürokratik engeller kaldırılmalı, süreler daha hızlı ve kolay hale getirilmeli, her yıl mutlaka 1000 MW ile lisans kapasitesi açıklanmalı, ölçüm

şartı kaldırılmalı, ön lisansların en fazla altı ayda verilmesi gerekiyor. Kendi ihtiyacını karşılamak üzere yatırım yapacak tesislere bu izin aylar mertebesinde verilmeli. Öz tüketimi karşılamak üzere kurulmuş tesislerin orta vadede yaratacağı rekabet avantajı, kuruluşlarımızı dünya ölçeğinde farklı bir konuma taşıyacak. Sistem bileşenleri üreticiler ve kurulum firmaları iç pazarında ve uluslararası pazarda büyük başarılarla imza atacak. Güneş enerjisi paydaşlarını çatısı altında toplayan GENSED, güneş enerjisinden elektrik enerjisi üretme (fotovoltaik) sektöründeki bilimsel, teknolojik ve ekonomik gelişmelere bağlı olarak, güneş ülkesi olan Türkiye'nin bu alanda başarılı bir örnek olabilmesi için her türlü katkıyı koyacak. Sayıları 200'e yaklaşan ve ülkemizin her bölgesini temsil eden üyeleri ile birlikte bu mücadelenin ön safında yer alıyor. Gerek devlet kuruluşlarımız, üreticilerimiz, firmalarımız, gerekse uluslararası kurum ve kuruluşlar ile işbirliğini artırarak, çalışmalarımızı devam ettireceğiz.